Tizenkilenczedik évfolyam. 228. szám. Kolozsvárt, szombat, október 8. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK“ előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A ruthén-kérdés.

A „Reggeli Ujság“ vasárnapi számában egy minden tekintetben igen figyelemreméltó czikk jelent meg a felső-magyarországi bevándorlásról. A czikk hangja, iránya, tartalma okul szolgál és alkalmat nyujt a ruthén-kérdés szellőztetésére.

A mit e tárgyról mondok, azt a legmegbizhatóbb értesülésből meritem. Tudomásom szerint hasonlóan van értesülve a földmivelési kormány is. Őszinte óhajtásom az lenne, ha akár e lap utján, akár szókimondó hivatalos jelentés utján Wlassics közoktatási miniszter ur is tudomást venne a ruthén állapotokról. Nem kétlem, hogy felismerve a helyzetet: nem mulasztja el e szomoru helyen megragadni a szokatlanul kinálkozó alkalmat nemzeti ügyünk fejlesztésére és erősitésére.

Tudnunk kell mindenekelőtt, hogy hazánknak egyetlen vidéke sincs oly siralmas helyzetben, mint Máramaros-, Bereg-, Ung- és Ugocsamegyék azon táj éka, a hol ruthének laknak. A helyzet egyaránt sötét, ugy gazdasági, mint kulturai szempontból.

Megdöbbentőbb példát arra, hogy az organizmus miként satnyul el és vesz ki, ha tulságos mértékben boritják el az élősdiek, alig mutathat fel az anyatermészet, mint a ruthén lakosságnál. Ez a nép erkölcsileg szörnyen deprimálva, testileg elsatnyulva, lohamosan hanyatlik a pusztulás lejtőjén. Intenziv állami beavatkozás nélkül a szemünk láttára hal ki egy különben jóindulatu, békés, szorgalmas, hazánkhoz és nemzetünhöz melegen ragaszkodó faj. A kik még birják a munkát, ezrével vándorolnak Amerikába; a többiek nyomorognak, éheznek a lelki csüggedésnek, reménytelenségnek teljesztőleg demorizált állapotában.

Az a söpredék, mely Galicziából ellenőrizetlenül, nagy tömegekben árasztotta el a felvidék ezen részét, végkép kiszivta a ruthén nép életerejét. Meghihatatlan, hogy a rendszeres elnyomatást a hatósági szemek csak akkor látták meg, mikor már halálos tünetekben nyilvánul a betegség. Még meghihatatlanabb, hogy az állami tevékenység még most, a baj felismerése után is kétségbeejtőleg lanyha.

Az uzsorának ilyen méretei vannak: tiz forint után fizet a paraszt havonkint egy forintot. Ez a jobbik eset. Igen gyakran két forintot fizet havonként. Legtöbbször három forintot. Ez háromszázhatvan százaléknak felel meg. Azonban az ötszáz perczent sem ritkaság. Ezen üzlet rövid lejárata azzal végződik, hogy a paraszt földje, telke, marhája átmegy az uzsorás tulajdonába.

Egyéb iránt meghagyja a parasztot birtokában. Igy teremt magának, bevándorlása után két-három év alatt, formális jobbágyságot. A vázolt üzlet, révén övé lett a föld, melyet a paraszt müvel, övé a lábas jószág, melyet a paraszt élelmez, övé a parasztnak és családjának egész évi munkája, a ki neki szánt, neki kaszál, neki fuvaroz.

A grófi uradalom és a kincstár 70 krajczár napszámot fizet s két pohárka pálinkát és egy pakli kapa-dohányt. A zsidó fizet 30 krajczárt pálinka és dohány nélkül. Van eset — ezt egy hivatalos okmányból tudom — hogy téli napokon egy öl tüzifának a feldarabolásáért nem fizet a zsidó egyebet, mint egy három krajczáros pakli dohányt.

A „marha-uzsora“ még a pénzuzsoránál is megdöbbentőbb. Ez igy történik. A zsidó megvesz egy pár tinót 70 frton s átadja felestartás végett a parasztnak 100 frt. értékben. Két évi tartás után eladásra kerülnek a tinók. Adnak érettük 140 forintot. — Ebből a zsidó levonja a maga részére a 100 frtot, mint kölcsönzött pénzt s megoszt a parasztal a fenmaradó 40 frtot. Kap tehát a zsidó először 30 frtot, mivel a 70 frt vételárt 100 frtba számitotta; másodszor 20 frtot, öszesen 50 frtot 70 után. Ezen idő alatt köteles a paraszt hetenkint két napszámot ingyen tenni. Két év alatt 108 urbérnap, legalább is 54 frt. értékben.

Ujabban az uzsorát szigoruan kivánja a hatóság ellenőrizni. De panaszos nem akad. Oly nagy a bevándorlottak terrorizmusa, hogy a paraszt fél ellenük fellépni. Nem is csoda.

A verbesi lelkész házát három év alatt kétszer gyujtották fel, mivel a Beszkid-havas egy részére a bérbeadásnál árverezett s ezzel a zsidóknak konkurrenciát csinált. (Hivatalos adat.)

Az alsó-vereczkei lelkész orloffügetőinek kivágták a nyelvét, mivel a parochiájához közel fekvő uradalmi kaszálókat bérbe akarta venni. (Hivatalos adat.)

Egy laturkai paraszt házát azért gyujtották föl, mivel szállást, istállót, szénát és zabot adott azon fuvarosoknak, kik Galicziából fát szállitanak a volóczi fűrésztelephez. Hogy merészeli a zsidó korcsmáros üzletét rontani?! (Hivatalos adat.)

Az alsó-bisztrai lelkészt a miatt gyujtották fel (mindig csak azt gyujtják meg, a ki nincsen biztositva), mivel élére állott egy hitelszövetkezeti mozgalomnak a nép viszonyainak javitása czéljából. (Hivatalos adat.)

A szuszkói lelkész, az ujabb uzsorarendeletben foglalt felhivásnak kötelességszerüleg megfelelve, néhány följelentést tett, az uzsorások és áldozataik megjelölésével. E miatt a bevándorlottak fenyegetése oly mérveket öltött, hogy a derék lelkész áthelyezését kérte, mert a saját és a családja élete nincs többé biztonságban. (Hivatalos adat.)

Igy felemlitették meg az alsóvereczkei esperest, ki arra vállalkozott, hogy helyszini adatokat gyüjtsön azon bérleti akczióhoz, melyeket a földmivelési kormány vett tervbe a köznyomor enyhitése czéljából. Az esperes kijelentette, hogy kénytelen a közreműködéstől visszalépni, mert a zsidók — küldöttsége azt adta tudtára, hogy köztük van jó ember is, de ők nem tehetnek róla, hogy van rosz is. (Hivatalos adat.)

A megfélemlitésnek ez a rendszere hivatalos személyekre is kiterjed. Az alsó-vereczkei járásbiró alkonyat után a házából csak töltött fegyverrel lép ki. Életbiztonsága annyira veszélyeztetve volt, hogy a bünügyeket el kellett venni tőle s átadták a törvényszéki vizsgálóbirónak. (Hivatalos adat.)

A szolyvai főszolgabiró, kit a nép valódi atyjának neveznek, többszöri fenyegetés után csak ugy kerülte ki a rosgyilai szorosban a biztos halált, hogy a tervbe vett orgyilkossági merényletet előre elárulták neki s az utjából formális erőszakkal visszatartották a danilói csárdában. (Hivatalos adat.)

Nem folytatom tovább ezt a rémes sorozatot, hanem legközelebbről e kérdésnek egy másik részét világitom meg.

B. M.

Október 8.

A mióta a nyári vakáczió után az országgyülés megnyilt, Bánffyt folyton nyaggatták a parlamentben, hogy a kiegyezés sorsáról adjon felvilágositást, mert ezt a nemzet joggal követelheti.

A miniszterelnök ur azonban hallgatott s október **8-át** jelölte meg azon napnak, a melyen leveszi a lakatot szájáról s az ellenzék kivánságának eleget fog tenni: nyilatkozni.

A mai nappal elérkezett október 8-ika, de mint Budapestről tudósitanak, ez a nyilatkozat minden valószinüség szerint elmarad. Bánffy ujabb halasztást kér a nyilatkozat megtételére. A kormányt rendkivül kinosan érintette az a semmibevevés, a miben az osztrák kvóta-kizottság a magyar kormány megállapodásait részesiti. A képviselőháznak nincs sammi napirendje és valószinü, hogy *még az egész jövő hétentétlenül álla parlament.* Az ellenzék Bánffyt a legerélyesebben fogja a nyilatkozattételre rászoritani.

Ma a függetlenségi párt határozott állásfoglalása volt az esemény, a mely az összes politikai köröket foglalkoztatta. Az ellenzéket minden oldalon felvillanyozta ez a határozat és nincs semmi kétség, hogy az első akcióná az ellenzék valamennyi árnyalata együtt fog a küzdelembe menni. A provizóriumról terjesztett kormánypárti hiresztelések kevés hitelre találtak, ellenben általános az a fölfogás, hogy a kormány most **tárgyaltatni kivánja a képviselőházzal az összes javaslatokat ugy, a mint azok a képviselőház elött feküsznek.**

A kormány ezeket a javaslatokat a képviselőházban már 8—10 nap mulva tárgyaltatni kivánja, tekintet nélkül arra, hogy Ausztriában mi történik. Bánffy és pártja most fanyar képpel komolynak kénytelen venni a bécsi parlamentáris állapotokat és el vannak szánva jó arczot vágni a rosez játékhoz. Hogy mit fog hozni a jövő, azt most egyelőre nem képezi vita tárgyát. Qui habet tempus, habet vitam, — ez most Bánffy jelszava és ezzel akar hozzáfogatni a sikeretlen és meddő parlamenti tárgyalásokhoz.

*

Gróf Schönborn, az osztrák kvótabizottság elnöke, táviratilag értesitette Széll Kálmánt, a magyar kvótabizottság elnökét, hogy az osztrák kvótabizottság azon határozatot hozta, hogy ragaszkodnak multkori megállapodásukhoz, a 38 *százalékos kvótához.* Egyben arról értesiti a magyar kvótabizottságot, hogy még mindig nem tudja megállapitani a budapesti találkozás napját, mivel dr. Beer, az osztrák bizottság előadója még mindig gyengélkedik. Széll Kálmán ennek következtében arról értesitette a magyar bizottság tagjait, hogy még hétfőn sem lesz megtartható a közös kvótatárgyalás.

*

Az osztrák kvótaküldöttség kedden jön Budapestre és e napon itt előértekezletet tart, ugy, hogy a közös tanácskozás talán már szerdán meg lesz tartható.

A M—g biztos forrásból arról értesül, hogy Dipauli báró a kabinetbe való belépését a kiegyezési javaslatok javitásától tette függővé. Az osztrák kormány ezt elfogadta, a mit odamagyaráznak most, hogy az a titkos megállapodás, a melyet tegnap a N. W. A. közölt, teljesen hamis. Az igazi megállapodás a következő:

Október 8-ikának kritikus jellege a következőkben rejlik: Ha az osztrák kormány e napon nem igazolhatja, hogy a parlament akczióképes, és hogy a kiegyezési javaslatok tárgyalásába belement, a magyar kormány szabad kezet nyer az önálló rendelkezésre. Az ellenfeltétel az, hogy az esetben a Badeni-féle javaslatnak vagy a 14 §. alapján, vagy bármiféle más módon, de változatlanul kell Ausztriában elfogadtatnia. Ha ellenben Ausztria október 8 án a parlamenti tárgyalásra biztositékot nyujt, a kiegyezés fölött a két kormány közt uj tárgyalás kezdődik meg, illetőleg ez esetben javitások történhetnek a javaslatokon.

Ebből következik, hogy az osztrák kormány Dipuali kikötését elfogadhatta. Következik azonban másrészt az is, hogy az osztrák kormánynak érdekében van a kiegyezési javaslatok letárgyalása, mert ezzel reménye van, hogy Ausztria részére jobbat szerezhet. Nincs azonban érdekében, hogy a 14. §. alapján oktrojálja a kiegyezést, mert ez esetben a Badeni-féle javaslatot kellene elfogadtatnia és ezzel ujabb felelősség nehezednék reá. Világos tehát, ha Baernreither, a ki mindezt tudta, a baloldalt informálta volna, ez a kormánytól a nyelvi és nemzetiségi kérdésekben, az obstrukcziótól való elállása fejében, ujabb konczessziókat nyerhetett volna, — mig most, miután a balpárt az obstrukczióról önként lemondott, a cseheknek nyujtandó a konczesszió az ő támogatásukért.

*

Az osztrák Reichsrath tegnap elhatározta, hogy a jövő csütörtökig nem tart ülést. Képviselői körökben általános az a fölfogás, hogy e szünet alatt a kormány véglegesen megállapodásra fog jutni a jobboldali pártokkal, ugy, hogy már e hét alatt külső tények is dokumentálni fogják, hogy a jobb-

AZ „ELLENZEK“ TÁRCZÁJA.

1898. október 8.

Páris — 1900.

Ha Párisból ir betüket az ember, még a tollat is elfogja a mámor. Az a mámor, a csodálatnak és látni vágyásnak az az érzése, a mely mindig utat tör bennünk, valahányszor a Szajna-partról hallunk regélni. Látjuk Párist soká, nagyon soká, nagyon sokszu ideig, de ha távol vagyunk tőle, mindig megdobban a szivünk és vágyva vágyunk látni ezt a különös várost, a mely igazában nem is a francziáké, hanem mindnyájunké, az egész világé.

Ez az érzés fogja el az embert a rendes, a hétköznapi Páristól. Az ünneplő Párist látni, ez a második fokozat; a superlativum pedig az 1900. Mi lesz 1900-ban Párisban! Az ujkorú ünnepe a világnak, emberiség csodálma, a czivilizáczió versenye, tengernyi látványosság, a mitől elkábul az agy, tünődő ma millióknak, a kik vágyva-vágynak együtt ünnepelni az egész világgal a Szajnapart tündérnapjait.

A munkás kezek már 1897 tavaszán ott dolgoztak a Trocadero egész környékén, hogy felépitsék a világ legszebb kiállitását. Ma már 1800 — 2000 ember dolgozik a nagy munkán. Vagyon tömérdek áll a kiállitási czélszerűség rendelkezésére: kerek száz millió, a mivel — tekintetbe véve, hogy az előzőn egy kiállitáson csak 11½, 23, 55 és 40 milliót lehetett elkölteni — nagy dolgokat lehet müvelni. Száz millióval csak maga Franczia-ország járul a párisi kiállitás költségeihez, a többi államok közül Németország hat, Ausztria és Magyarország öt milliót áldoz rá, az Egyesült Államok szintén öt, Oroszország nyolcz millió frankkal szerepel a listában. Még a kis Svájcz is elköltött két és egy fél milliót, nem is szólva Angliáról és a többi államokról, amelyek egytől-egyig kitesznek magukért, hogy méltóan kerüljenek a világ szeme elé.

A kiállitás 108 hektárnyi területet foglal el, a melyen negyven hatalmas kiállitási épület emelkedni.

Hogy mi minden ejti káprázatba az embert 1900-ban Párisban, erről már most, két évvel a nagy napok előtt, vaskos kötetet lehetne irni. Hogyan látjuk szemünk előtt a hatalmas földgolyóbist, Reclus mérhetetlen nagy alkotását; hogyan hozzák le nekünk az asztronómia nagymesterei a holdat olyan közelségbe, a milyen közelről emberfia még nem látta a népszerű égitestet . . . „A hold egy méternyire“ — ez a czime az asztronomia e monstre csodájának, de azért, ha nem is kell komolyan vennünk, hogy a hold tiszteletreméltó lakóival kedélyesen cseveghetünk 1900-ban, annyi azonban bizonyos, hogy azzal a kolosszális méretü és három méter vastagságu üveggel, a melynek csiszolásán és felálitásán már most dolgozik száz és száz munkáskéz, olyan rejtelmekbe hatolunk, a melyek eddig ismeretlenek voltak a csillagászati tudomány világában.

A világ legnagyobb hangszere is a párisi kiállitáson lesz. Autoelektrofon-nak nevezik, felfedezője és összeállitója pedig az olasz Antonio Zibordi, ki tizenöt éven át dolgozott rajta. A hangszer magában foglalja a konczertmuzsika minden faját és nem kevesebb mint 80.000 zeneapparátust, melyek körülbelül 30.000 forintba kerültek. A mekanika és elektriczitás különféle alkalmazással egyesülnek benne, melyek általában nem uj vivmányok ugyan, de összeállitásuk mégis az emberi kutatás és türelem mesés mértéke. A hangszert két petroleum-motor hajtja, melyek mindegyike három lóerejü és egy dinamógépet hoz mozgásba, a mely mellesleg nemcsak az egész termet és a mekanizmus belsejét kivilágitja, de különféle csodásan tarka fénysugarak kiárasztására is alkalmas. Egy másik dinamógép pedig az összes hangszerek mekanizmusát hajtja. Az óriási apparátus tovaszállitásához két kisebb vasuti kocsi lesz szükséges.

Talán a legnagyobb szenzáczió Edison telektroszkopja lesz; az a találmány, a melylyel bármely távolságról beszélhetnek egymással az emberek, de ugy, hogy szinte kézzelfoghatólag látják egymást és minden mozdulatukat figyelemmel kisérhetik. Vannak aztán más tervek is. Az egyik kétezer méter mély tárnát akar épiteni, a melybe le lehet ereszkedni, a másik egy óriás hintát az Eiffeltorony és egy másik hasonló magasságu torony között. Carron mérnök egy ezer láb magas torony épitését javasolja, a melyről az emberek a mélybe zuhannak, a nélkül, hogy nyakukat szegnék. Ez lenne a század legnagyobb szenzácziója, irja tervében a feltaláló. A torony vasszerkezetü lenne s egy egészen különös szerkezetü vizmedencze fölött emelkednék. A vizmedenczében egy husz láb magas pavilion van, a mely vastag, de átlátszó üveggel lesz boritva és hermetikusan elzárva. A pavillionba lépnek be, a kik részt akarnak venni a veszélytelen halálesésben. A pavillon emelkedik s a mikor ezer lábnyi magasságba jut, a kampo, a melyen függ, egyszerre elereszti és a pavillon mindig növekedő gyorsasággal zuhan lefelé. Negyedfél másodpercz alatt a vizbe ér s a bennülőknek hajuk szála sem gördül meg. Ezt a tervet komolyan megvitatják és Carron, ha nem fogadják el, saját pénzén akarja megcsinálni. Meg van győződve róla, hogy az emberek törni fogják magukat a ritka mulatságért és busáson vissza fogja kapni a befektetett óriási tőkét.

Minden képzeletet meghalad az a monstrebiczikli is, a melyet Amerika küld a kiállitásra. Földi ember nem hajthatja el ezt a gépet, melyre csak egy olyan óriás volna képes, aki termetére a hires rhodusi kolosszust háromszorosan meghaladja. Az óriási biczikli a legfinomabb és legerősebb aczélból készül és hogy ugymondjuk, a kerékpárok Eiffeltornya lesz. Magasabb lesz, mint az összes körülfekvő épületek és épület is lesz a maga nemében. Minden kerékben alul, a küllőkbe belevágva, ajtó lesz, melyeken át csillaglépcsőkön lehet a nyereghez és kormányrudhoz följutni. A lépcsőt apró ablakok fogják megvilágitani, melyekből váltakozó kilátás nyilik. Legszebb lesz a kilátás a kormányrudról. A nyergen, melyet vaskorlát fog körülvenni, tánczhely, étterem és zenekari helyiség lesz és tánczmulatságokat fognak rendezni. Az óriási biczikli grinczében nagy banketterem lesz, a melyben 600 ember foglalhat helyet.

De még a legelevenebb fantáziát is felül fogja mulni a kiállitási ut végén egy csodálatos mese palota: a tüz és viz palota lebeg majd a levegőben, a viz palotája, a nedves csoda fölött pedig a villámosság diadalát hirdeti majd a másik elem, a tüz csarnoka.

A tüz házán óriás csillag ragyog erős fényü reflektorokból összeszerkesztve. A csillag a tüzpalota homlokzatáról bevilágitja az egész kiállitást messze ki egész a Concorde-térig.

Ezek nagyjában a főszenzácziók, s látjuk belőlük, hogy a látványosságoknak milyen hatalmas, világraszóló tömegét fogja nyujtani az 1900 iki kiállitás.

A kiállitás programmjára nézve megemlitjük még, hogy a megnyitás 1900 április 15-ikén lesz és ugyanezen év november 5-ikén záródik be.

Tövisek és narancsvirágok.

„Az anya büne“ szerzőjétől.

Az „Ellenzék“ részére forditotta: **AMICA.**

XXXVI.

(Folytatás.) (55)

Néha száz gyöngéd gondolat beszél az arczában, már a tekintete elitél mindent, a mi aljas, és te még is azt kivánod, hogy a szoborszerü Margithoz hasonlitson!

Monthatod azt, a mit akarsz, és gondolhatod, a mit akarsz, de én bizonyos vagyok róla, hogy a világ, legalább a nagy-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

oldali pártok egy tömör kormány-többséggé alakultak át.

Az osztrák képviselőház Javorszky inditványa értelmében megválasztotta azt a 48-tagu bizottságot, mely előtt a kiegyezési javaslatok második olvasása fog végbemenni. A bizottságban a Reichsrath legismertebb képviselői foglalnak helyet, igen nagy számban azok, kikről egészen nyilvánvaló, hogy **a mai kiegyezési javaslatokat semmi szin alatt sem szavazzák meg.**

Az orvosok sorsa.

Érdekes felfedezésre jut az ember, ha a kolozsvári egyetem statisztikáit tanulmányozza. Ezekben a statisztikákban legfeltünőbb jelenség, hogy az orvostanhallgatók száma évről-évre kevesbedik. Ez a kevesbedés már annyira haladt, hogy a jelen tanévben alig iratkozott be az orvosi pályára 10—15 hallgató. Ebből az adatból egyszersmint az is látszik, hogy az államnak legtöbb pénzébe az orvosok kerülnek. Ennek a nehány hallgatónak kedvéért az államnak legtöbb intézetet kell fenntartania. Mig a jogi és bölcsészeti kar szépen megfér nehány tanteremben a központi egyetemen, addig az orvosi fakultásnak évről-évre építik a milliókba kerülő épületeket.

Az orvosi egyetemnek következő intézetei vannak: boncztani intézet, élettani intézet, belgyógyászati intézet, sebészeti intézet, szemészeti intézet és elmegyógyászati intézet. Mindezen intézetek fenntartása szükséges, mert máskülönben az orvosok csak hiányos kiképzést nyerhetnének. És mennyi költségébe kerül ezen intézetek fenntartása az államnak, nagyszámu tanáraival és személyzetével! Százezreket áldoz az állam, hogy évenként 10—15 orvost képezhessen. Mindent összevetve kiderül, hogy egy-egy orvostanhallgató egy évi egyetemi képzése legkevesebb 10,000 forintjában áll az államnak. Bizony, horribilis összeg!

Már most mi az oka annak, hogy az orvostanhallgatók száma évről évre csökken. Semmi egyéb, mint az, hogy az orvosi pálya ma már nem a legrózsásabb pálya. Az orvos öt évig tanul, fárad, hogy aztán még legalább 5 évig — ne jusson álláshoz. S ha álláshoz jutott, még nagyon sok küzdelmet kell folytatnia az élettel. Igaz ugyan, hogy vannak olyan állomások, hol leleményes és kissé üzleti szellemmel megáldott orvos meg is gazdagodhatik, de hány van ilyen? Nagyon kevés. A legtöbbnek nyomoruságos 300—400 forint fizetéssel kell küzködnie.

És jaj annak az orvosnak, a melyik öregebb napjaira nem tudott magának vagyont szerezni össze, mert ha mindenféle nyugdij létezik is, orvosi nyugdij — olyannak hirét még nem lehet hallani. Ez még hagyján. Az orvos addig gyógyit, a mig él. De mit csinál a családja, ha véletlenül megházasodott a szerencsétlen s akkor szólitja el a halál, mikor már nehány gyereke is van? A családja nyomorral fog küzdeni, esetleg elzüllik, mert a mint nincs orvosi nyugdij, ép ugy nincs semmi olyan nyugdij, mit az orvosok özvegyei férjük halála után kapnának.

Mi egy csöppet sem csodálkozunk tehát, ha az orvosok egyre panaszolnak, hogy ők legmostohább gyermekei a hazának. Igazuk van. Azon sem csodálkozunk, hogy ha az orvosi pályára minden évben kevesebb és kevesebb ember szánja rá magát. Miért mennének ilyen jövő elébe?

Ez az egyedüli oka a hanyatlásnak. Az állam százezreket áldoz az orvosok képzésére, de nem gondoskodott, hogy ezek az orvosok aztán meg is éljenek. Ne csodálkozzék majd, ha beáll azaz idő, mikor a fényes iskolákban a tudós orvosprofesszoroknak nem lesz kit tanitani.

A hétről.

Hogy nagy város Kolozsvár —
Senki ne tagadja: —
Bizonyitja ezt immár
Mult hét hétfő napja . . .

Ez egyetlen egy napján
Az uj Kolozsvárnak —
Kasusaink listáján
Irtunk — tizenhármat.

Volt pinczetüz, karambol,
Egy karóba esett . . .
Nem is esik akárhol
Ennyi czifra eset.

Férj megölte a nejét
S magát felakasztá, —
S megczáfolva a nevét;
„Bárány" is lön vaddá.

„Fehér bárány" tudni illik,
Hol két ur megvivott —
Mert hát párbajt vivni chic
S ki nem viv; lesz — boykott.

S alig zártuk a listát
Hétfőn ilyen rendben;
A gyilkos Szados Pistát
Boykottálták — kedden.

S az évszáz-vég embere
Akasztásra készül, —
Tizenhárom esetre
Kiegészitésül.

Tizenhárom . . . s akasztás . . .
Másképp volt ez régen —
„A vér-rózsa fakasztás"
Csodás idejében.

„Október hat" emlékét
Megülöd még népem —
S elmerengesz szerteszét
Letünt dicsőségen.

De hát abból uj erőt
Uj czélhoz gyüjtesz-e?
Avagy szemeid előtt
Van minden czél — messze??

Bánffy Dezső azt mondja,
Hogy nem kell sietned,
A többi az ő gondja,
Várd hát azt be a veszteg!

A közösség jármában
Láss „önálló rendet";
S dobokai basában —
Uj Deák Ferenczet.

Mutatványnak szép is ám
A fa-vaskarika,
De ezuttal Hunnián
Nem győz a taktika:

Megmozdult a halmező —
Nagy csatára készül,
S zeng majd a következő
Versünk „csata térről".

Merkur.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 8.

— **Kolozsvár város költségvetése.** Csak a délutáni órákban kapván kezünkhez Kolozsvár város jövő évi költségvetési előirányzatát, nem foglalkozhatunk vele részletescbben. Ezuttal csak anyit emlitünk fel, hogy a költségvetés mérlege szerint:

A szükséglet **870,141 frt 14 kr.**
A fedezet **709,601 frt 64 kr.**
A deficzit **160,538 frt 50 kr.**

E hiány felfedezésére **43%** pot**ado** lesz kivetendő.

Ehez a **48** perczenthez igen könnyen járulhat még **15%**, mert mint a főszámvevő mondja a költségvetési, előirányzatban. „A m. kir. államkincstártól bérbevett italmérési jövedék és fogyasztási adószedési jog hasznositásából szerződés szerint eddig bevett 235000 frtot szóbeli utasitás folytán előirányoztam; de megjegyzendőnek tartom, hogy abban az esetben, ha az emlitett jogokat a város jövőre bérbe nem vehetné, akkora jövedelemtől fog elesni, hogy annak pótlása végett, az eddig mutatkozó szükségleten felül még **15%** pótadót lesz kénytelen igénybe venni."

— **Gróf Majláth Gusztáv,** erdélyi r. kat. megyés püspök ma reggel a hat órai gyorsvonattal átutazott Kolozsvárt. A főpásztor magyarországi rokonainak látogatásáról érkezett ide, s innen azonnal tovább utazott Radnótra, a hol mint már irtuk, holnap délelőtt a status által most épitett kápolnát fogja megfelelő ünnepélyességek között felszentelni.

— **Lóversenyek.** Az alsó-zsuki lóversenyek második napja holnap lesz. Ha az idő kedvezni fog, bizonyára nagy közönség fog kirándulni holnap Zsukra, mert az egyes futamok — mint azt már megirtuk — igen érdekeseknek igérkeznek. Holnap is külön vonat fog indulni délelőtt 12 óra 15 perczkor,

Menettérti vasuti jegyek ára, melyek egyuttal menettérti álló jegyek is:

I. oszt. menettérti jegy	2 frt	— kr.
II. oszt. menettérti jegy	1 frt	50 kr.
III. oszt. menettérti jegy	1 frt	— kr.

Alsó-Zsukról a vonat 5·03 perczkor indul vissza s Kolozsvárra 5·40 perczkor érkezik.

— **Kolozsvári vértanuk emléke.** Deáky Albert ereklye muzeumi elnök vezetése alatt tegnap délután bizottsági gyülés volt az ereklye muzeumban. A bizottság elhatározta, hogy az idén is kegyelettel megünnepli a kolozsvári vértanuk emlékét, az esemény évfordulója közeledtével vasárnap, október 16 án. E napon szép idő esetén kegyeletes kirándulást tesznek a honvédemlékhez és ott emlékbeszéd, szavallat és énekből álló ünnepélyt rendeznek. Közre müködésre az idén is felkérik az egyetemi kört, a polgári dalegyletet, a Tóth Tamás vezetése alatti földész dalárdát, az öreg Salamon Jánost, az államvasutak főműhelyét és zene karát, valamint a kolozsvári tanintézeteket és testületeket.

A közuti vasutat a vámig külön vonatok járatására felkérik, az emlékre pedig koszorukat helyeznek. Szóba került gyász istentisztelet tartása is. Azonban muzeum ör jelentette, hogy ez iránt már a m. évben tétettek lépések, a főtéri plebánián és a szent Ferencz rendieknél, azonban a r. k. lelkészek nyilatkozatai szerint ez évforduló napon nem tartható gyászmise az évforduló névnapokra való tekintettel. A bizottság elhatározta, hogy e nap estéjén fogja megtartani rendes havi társas összejövetelét is a Komló külön termében.

— **A királyné szobra.** Bpestről irják: A minisztertanács a boldog emlékezetü királynénak állitandó szobor ügyével is foglalkozott. A minisztertanácson bejelentették, hogy a gyüjtés máris körülbelül 400.000 forintot eredményezett, annyira, hogy állami hozzájárulás feleslegessé válik s a szobor tisztán a nemzeti adakozásból emelhető. Elhatározták még, hogy a szobor felállitásának előkészitésére 36 tagu országos bizottság alakitását fogják inditványozni. A 36 tag közül 12 a képviselőház, 6 a főrendiház tagjainak sorából kerül ki, mig a többi 18 parlamenten kivül álló személyiség lesz. — A szobor költségeire a pesti hazai takarékpénztárhoz ujabban Jankovich Bésán József 4000 frt, Kempelen Imre mohai földbirtokos 500 frtot küldött.

— **Kerékpárosok az adó ellen.** A kolozsvári kerékpáros egylet — mikor először hirt vett arról, hogy Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága a kerékpárosokat megadóztatni készül — élénk mozgalmat inditott meg ez adó behozatala ellen, s a közgyülésen többen erélyesen fel is szólaltak a a kerékpárosok érdekében. A küzdelem azonban nem vezetett eredményre, mert a bizottság többsége az adó-nem behozatala mellett tartott. A kerékpáros egylet még most sem adja fel a küzdelmet. A mint értesülünk, a napokban részletesen megokolt előterjesztést adtak be Perczel Dezső belügyminiszterhez, melyben arra kérik a kegyelmes urat, hogy a szerintük merően helytelen alapon felépitett, adó behozatalára vonatkozó közgyülési határozatot — nehagyja jóvá. A kerékpárosok most érthető kiváncsisággal várják a — kegyelmes ur döntését.

„Hoch — éljen!"

A mint nálunk
A hoch járja:
Épp ugy Bécsbe,
A Reichsrathba:
Rá-rá zendül
Egy-egy éljen . . .
S tudjátok-e,
Ó, mily szégyen! . . .
Nem dicséret
Ott sem, itt sem; —
Vastag guny az
Ott és itten. —
Meg is veri
Az ég aztat,
Kivel a Ház
Ilyet juttat.
S akármilyen
Ur ökeme:
Pecsovics a —
Mellékneve! . . .

Kronikás.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara.** a földmivelésügyi miniszter felhivása következtében figyelmezteti a marhatenyésztő gazdaközönséget arra, hogy az állatoknak sütő vassal a törzsön való bélyegzése az állatibőr tetemes értékcsökkené sével jár, a melyet el lehet kerülni, ha a bélyegzés az állat szarván vagy álkapocsán történik.

— **A mezőség behálózása vasutakkal.** Egy társaság nevezetes dolog tüzetes előkészitésén munkálkodik hónapok óta. E társaság u. is tervbe vette, a mezőség behálózását helyi érdekü vasutakkal. E vasutak alapépitményei olcsó, de praktikus tervezettel lennének kiépitendők. A kocsik hajtása vagy villamos erő által eszközöltetnék, vagy pedig beállitanának olyan motoros kocsikat, a melyeknél a hajtó erő olcsó s a melyek ugy vannak szerkesztve, hogy az emelkedéseket is jobban le tudják győzni, mint a nehézkes, gőz üzemü mozdonyok. Ez ideig a helyi szemlék és kombinációk rendjén azt az észleletet tették, hogy a mezőség legpraktikusabban s legolcsóbban villamos vasuthálózattal volna ellátandó. A Mezőségnek több pontján, az elektro technika által előirt távolságokon belül nagyobb folyóvizek vannak, a melyek esését czélszerüen ki lehet aknázni, feles mennyiségü, elektromos energia szolgáltatására. A hálózatot ugy tervezik, hogy a Mezőség különböző pontjáról kiindulva, érintve a Mezőség egyes goczpontjait, ugyan azon a kocsin Kolozsvárra lehessen be hajtani, a kolozsvári hálózattal egyenes összeköttetésbe lépni. A tervezők ezt a tejjel mézzel folyó Kánaánt, a Mezőséget óhajtanák megóvni attól, hogy a saját zsirjában megfulladjon, hogy elszigetelve az esős idők által mint egy megközelithetetlen világrész az általános forgalomból kizárva legyen. A tervezők a kivitelnél keveset remélnek a maradiságban megcsontosodott mezőségi birtokosok anyagi támogatásától. Bizonyos, csak kevesek által ismert viszonyokat és előnyöket egybe vetve, azt remélik a tervezők, hogy a külön vámterület s az önálló gazdasági berendezkedés lenditene sokat a kérdés megoldásán. A számitás szerint minden a hálózat közelébe eső nagyobb birtok jövedelmezősége megháromszorozódnék, a kis birtokosok pedig erőhöz, anyagi jólléthez jutnának, élvezhetnék a kultura minden áldását. A tervezet részleteit ma még egészen titokban tartják.

— **A ki 50 év óta szolgálja az Urat.** Egy ékesen szóló legátusra találtak ezelőtt 51 évvel Maros-Bogát község lakói. S mivel meghalt a községben a református pap, a legátust hamarosan megválasztották helyette. A megválasztott teologus vissza ment Nagy-Enyedre, hogy bevégezze az utolsó évet. A községbeli kurta nemesek monstre deputacióval járultak az erd. ref. püspök elé s kérték, hogy a megválasztott papot engedje át a községnek. A püspök megigérte, hogy minden nagy ünnepen kimegy a megválasztott teologus predikálni s állását a tanév után azonnal elfoglalhatja. A hivek azontul vetélkedve vitték, minden sátoros ünnepen haza papjukat. Mikor pedig állomását végleg elfoglalhatta, a legkritikusabb napok következtek. Lángban állt az egész Erdély. A fiatal pap kétszer mentette meg a községet attól, hogy az ellenség legyilkolja, kirabolja és felégesse. Harmad izben ő is alig menekült meg attól, hogy az oláh martalóczok bitófára huzzák. Megmentette müvészi talentuma és szép hangja, melylyel még a vad oláhokat is lefegyverezte. Midőn lecsendesült minden, hozzá látott az uj pap, a falu népe kulturális ügyének előviteléhez. Erős talentummal, nemes ambicizióval, kitartással munkálkodott 50 éven keresztül. Midőn a faluba került, még a magyarok is oláhul beszéltek többnyire. Ma az oláhok is magyarul beszélnek, mert a „magyar" papnak szájából bőbánjosan szállt az ige s fészket rakott vallás és nyelvkülömbség nélkül a szivekben.

A pap iskolát teremtett, tagositottott, könyvtárakat alapitott a községben. Boldog-házává avatta a csendes falut. — Ötven év hosszu idő, volt rá ideje. Szász Domokos püspök meleg hangu levélben méltatta a magyar kultura és egyház szolgálatában megőszült pap érdemeit. A kis-küküllőmegyei egyházmegye papjai pedig aranyba kötött bibliával tisztelték meg társukat, a ki arany szavakkal magyarázta a bibliából az isten és a haza szeretetét. A kitüntetett lelkész neve Tokaji János. Az Ur öreg szolgájának a szép emléket a napokban adták át, mint lapunknak jelentik Maros-Bogáton, hivei jelenlétében.

— **A királyné tölgyfája.** Egy utazó irja: A minap Kolozsváron járatomban a város nevezetességainek megtekintése után kimentem a Szamos partján elhuzódó szép sétatérre. Szemembe tünt egy kis domb, a mesynek tetején két fiatal tölgyfa áll. Az egyik, ámbátor már meglátszik rajta az őszi lombhullás, életerős fa, melyen kikeletre, majd ujra számos rügy fakad, a másik azonban kihalt, lombtalan, ágait szomoruan rázza az őszi szél. A domboldalon egy emléktábla van, a melynek fölirásából kitünik, hogy a két fát a királynak 1887-ben Kolozsváron tett látogatása emlékére ültették. Kérdezősködtem a két tölgyfáról és ekkor megtudtam, hogy az egyiket, a mely még lombos, a király tölgyfájának, a másikat pedig, a kiszáradt fát a **királyné tölgyfájának** hivta a nép.

---

világi férfiak, — Viola jelenlétében nem fognak Margitra nézni. — Idővel az ember még a legszebb márvány szobrot is megunja; de egy szép, élénk, értelmes asszony soha sem unalmas.

— A testvérad hizelegve érezhetné magát, mondá ez anyja gőgösen. Balátásom szerint a legjobb tanácsot adtam; annak a követelését reád bizom.

Részben, mert ki akarta békiteni az anyját, és részben, mert azt gondolta, hogy talán egy kis igazság van abban, a mit mondott, Lord Ryvers beleegyezett, hogy házasságát nehány hétig még ne tegyék nyilvánossá. De az anyja kivánságába való ezt a beleegyezést későbben keservesen megbánta.

Lady Ryvers még mindig azzal a gondolattal volt elfoglalva, hogy ezt a házasságot meg lehet semmisiteni; az volt a törekvése, hogy időt nyerjen.

Még mindig remélte, hogy a fiát befolyásolja a felesége ellen és ha azt nem tudná tenni, bizonyos lépések megtevésére el volt készülve. Akkor irni fog az ország leghiresebb ügyvédjének és megkérdezi tőle, hogy nincsen-e valami hiba a házasságban. És ha van, azt fogja mondani a fiának, hogy válasszon: vagy semmisitse meg a házasságát, vagy mondjon le az anyjáról. „Ha azt tudja tenni és nem akarja" — megesküdött magában — soha sem kivánom őtet látni, sem beszélni hozzá. De ha a házasságot nem lehet megsemmisiteni, — akkor velük fogok lakni és nem engedem, hogy e házban valaha mint urnő szerepeljen és tekintélye legyen.

És ez időközben annyit gyötörte Violát, a mennyire lehetséges volt azt tenni. Ha a Viola lelkében levő gondolatokat gyanitotta volna, talán könyörületesebb lett volna.

A legcsekélyebb dolog, a legkönnyebb szó ürügyül szolgált a Violával való kegyetlenségre. Természetes, hogy a Viola érzékeny szivét bántotta az, de fájdalmát és haragját büszke hallgatással fejezte ki; és néha, midőn fáradtnak vagy szerencsétlennek érezte magát, félre vonult és keservesen sirt.

Egy reggel azon divatos reggeli kosztümjében ment le reggelizni, melyet Párizsban vettek, de az nem állott jól neki.

— Viola, én nem szeretem ezt a ruhádat, mondá Margit, a ki az ő belátása szerint igyekezett a sógorasszonya lelkét, izlését és modorát formálni. A te stilodhoz nem áll jól.

— Nem tudtam, hogy stilom van, mondá nevetve Viola. Midőn haza küldték, nem tartottam volna meg, ha annyit tudtam volna a ruhákról a mennyit most tudok.

— Én mindig azt gondoltam, hogy az ösztön a ruházatban való igaz és tökéletes izlésre minden ladyval vele születik, mondá a grófné.

— Igazad van, szólt közbe az anyja. Az minden ladyval vele születik; és nem adatik meg mindenkinek.

Ha Lord Ryvers ott lett volna, indignálódva hallgathatta volna el az anyját, a ki a leggőgösebb hangján beszélt.

— Én ezt ösmertető jelnek gondolom, folytatá. Egy ladyt mindig meglehet a ruházkodásában levő izléséről ösmerni.

— Ladyságodnak a megjegyzései reám vannak czélozva — mondá Viola — és azt látszanak jelezni, hogy engem nem gondol ladynak. Én részemről a mások érzelmei iránti kiméletet és tekintetet a nemesség sokkal biztosabb jelének tartom, mint a ruházatban tanusitott izlést.

— A te eszméid falusiasak — mondá az anyósa.

— Mennyire gyülölöm az anyósomat! — kiáltá Viola később, a saját szobájának a magányában; és gyülölete minden órában növekedett.

Lady Ryvers egy alkalmat sem mulasztott el, hogy Violával ne éreztesse a helyzetét. A fia jelenlétében kissé fékezte a szavait, de távollétében nem tette azt soha. Ekkor nem kisértette meg, hogy a fia házassága felett való keserü csalódását elrejtse; egy alkalmat sem mulasztott el, hogy Violát azzal ne ingerelje, szemrehányást téve, hogy fiának az életét teljesen tönkre tette.

És ezek a folytonos szemrehányások és éles csipkedések a Viola szivét a férje ellen lázitották. Egy reggel, midőn Randal a felesége szobájába lépett, látta, hogy annak a szép szemei könnyekben usztak, hogy kedves arcza halvány volt és bánatos. A karjaiba zárta és a kebléhez szoritotta; megcsókolta a fehér szemhéjakat és remegő ajkakat.

— Drágám, te sirtál — mondá. Mondd meg nekem, hogy miért sirtál; tudni akarom. Neked egy könnyet sem szabad ejteni. Nem engedem, hogy bosszantsanak és bántsanak. Mi a bajod?

De Viola nem akarta megmondani. A kerékbetörés sem tudta volna az igazságot kivenni belőle. Ő nemesen hü volt az elhatározásához. Egy szó panaszt sem ejtett az anyáról a fiának és nem is fog ejteni soha.

És ő büszke volt a saját bátorságára, hogy határozatához hü maradt, ámbár voltak idők, midőn anyósának egy csipős szava, vagy kegyetlen sértése, égő arczczal, és dühtől reszketve kikergette a szobából.

— Violám, nem engedem, hogy bántsanak, — kiáltá Lord Ryvers. Kérlek, mondd meg, hogy mi a bajod. Te vagy a legdrágább kincse az életemnek; a te boldogságod az első gondolatom, és az lesz mindig.

— Oh, Randal — kiáltá keserüen — miért vettél el? Te tudtad a társadalmi álmásunk között levő különbséget, én nem tudtam arról semmit. Miért, oh miért vettél el? — ismétlé.

— Hogy boldoggá tegyelek — és azt szándékozom tenni, — volt a válasz. Violám, minden csepp könnyed szétszakitja a szivemet.

— Miért vettél feleségül? Miért hoztál ide? Gyülölöm az egészet. Soha sem leszek boldog! Kegyetlenség volt azt tenned. Neked tudnod kellett, hogy az anyád és a nővéreid sohasem fognak engem szeretni!

— Édes, Monika szeret, — mondá Randal — bizonyos vagyok benne, hogy téged jobban szeret, mint Margitot! Én nem gondoltam anyámra és a nővéremreimre, én egyedül reád gondoltam. Ha itten nem vagy boldog, elviszlek ismét; édes szép feleségem, nem engedem, hogy bárhol szenvedni lássalak. Gyenge és bolond voltam, hogy az anyám szeszélyére hallgattam. Ő azt gondolta, hogy jobb lesz, ha te nehány hetet itten vele és a testvéreimmel töltesz. Bár ne hallgattam volna reá! Mit mondasz édesem?

— Mert, Viola reszkető ajkakkal valamit sugott a fülébe: „Tövisek a narancsvirágaidban!" — kiáltá, — „Nem, drágám, nem engem. Ha töviseknek kell lenni, azoknak a szurása engem érjen, és nem tégedet. A töviseket viseljem én, és te a narancsvirágokat.

Drágám, hát nem tudod, hogy annyira szeretlek, hogy anyámmal, a nővéreimmel, és az egész világgal összevesznék a végletekig teérted?

— De annak nem volna szabad történni, — mondá Viola. — Neked olyan leányt kellett volna feleségül venni, akit mindnyájan szerettek volna, Marr Gwendolirt, akiről mindig beszélnek.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvari Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— Hát mikor száradt ki a királyné fája? — kérdeztem tovább.

Elmondták, hogy a tavasszal még szépen hajtott és még a nyár elején is dús lombja volt. A nyár derekán azonban nem tudni miért, egyszerre csak hullatni kezdte a lombját és most már hetek óta kiszáradva, élettelenül áll a domb tetején.

Eszembe jutott a mi szegény királynénk. A tavasszal még kecsegtető reménnyel nézte a természet fakadását, a nyár pedig gyászt hozott neki, erőt a bánat elviselésére. És most tűrdőfés járta át a szivét. Ekkezdte levelét hullatni távol magyar földön a tölgyfája is és mire a kapuczinusok a sírboltjának ajtaja bezárult, szárazon állt a fa a másik mellett, a melynek sűrűn hullt sárguló levele.

— **Kötőke.** Holnap, vasárnap 9-én 3 órakor tartja meg az izraelita nőegylet kötőkéjét, Smiel Dávidné nagy-utczai házában. Miről az érdekeltek értesittetnek. Az egylet.

— **Erdély kincsei.** Erdély földjének igen sok rejtett kincsét hozzák forgalom tárgyává. Az a málnási szénsav. A „Siculia" fürdőtársaság igazgatósága f. hó 5-én a fürdőn gyülés tartott, hogy a szabad palackozóritő gyár felépitése és berendezése felett határozzon. Az igazgatósági gyülésen Szabó József v. b. t. tanácsos elnökölt. A artézi kútfurást és az eddig elért eredményeket, valamint a további teendőket Farbaky István bányamiszteri tanácsos, országgyülési képviselő ismertette. Az igazgatóság részéről még jelen voltak: József áll. kémikus, Bogdán Péter, tak. pénztári vezérigazgató, Herepey Ferenc bányafőnök, Kovács Gyula polgármester, Herepey V. Károly vezérigazgató s több más külföldi müszaki férfiu vett részt. A fürdőtelep az artézi szénsavfurást tekintette eddigi a gázfeszély megállapitása után a szénsaváram és az uszó viztömeg hatósugára ragadta csodálatra a jelenlevőket. A különböző csőnyilásokon 150 méter mélyből a gázfeszély által felhajtott viz, 12 méter magasságu furótornyon felül 12 méter magasságig ugrott fel, meglepő fényt nyujtva a 26—28 méter magasságban szétszakadó habzó vizével, miközben a szénsavgáz tombolva zugott-bugott. Miután az alapjául vett gázmenyiség kétszeresen biztositva van, az igazgatóság a szükséges épitkezések és berendezések fölött haladéktalanul és a szerződéseket megkötötte. A telep épitését már meg is kezdték és a munkálatokat a befizetések iránt, az igazgatóság értesitésben fogja megkeresni.

— **Chimay herczegnő a T. Házban.** A magyar herczegnővel egyforma érdeklődéssel fordulnak az O és az Uj-világ. Az Uj-világ szülőinek vallja őt szülöttének, az O világ pedig szeretettel registrálja azokat a pikánsságokat, a mik a herczegnő lépteit követik. Legutóbben az Ellenzék is megemlékezett arról, hogy a fügefalevél nélkül álló és fekvő szobrok, a melyek a donnát képtelenül kétségbeejtő levelezőlapokon ábrázolják. Elmondtuk, hogy a „vonzó képek"-kel illusztrált levelezőlapokból vagy 26 ábrázolással egyik budapesti kereskedésben raktárt tartanak s hogy a levelezőlapoknak óriási kelendősége van. Az illetékes hatóságok Perczel kijelentésére nem vettek tudomást az őket érintő közleményről. Az illetékes fogyasztókban bezzeg tudomást vettek, a mi „szép" bizonyitéka volt az, hogy egy legutóbbi Chimay herczegnővel ékitett levelezőlappal már más nap a szerkesztőséget megtisztelték. E „tiszteletpéldányon" a „hálatelt szivvel" mond köszönetet azért, hogy ily becses talizmánok megszerzésére neki utat mutattunk. Ő e szép levelezőlapokból annyit vásárolt, hogy minden fiu és leány ismerőseinek küldhetett egy-egy példányt.

Most végre a honatyák is foglalkoznak a herczegnő meztelenül bájos és bájosan mezetlen testképével.

A kormány erről szóló tudósitás igy szól:

Kossuth Antal: A kormány rendelkezéseinek semmi fogganatja nincs Ma reggel is, a mint megjött, egyik József-körúti könyvkereskedőnél látott ilyen szemérmetlen képeket kiállitva. Azonnal kikel a szemérmetlen képeknek azon ellen s felmutat egy neki küldött levelezőlapot, mely Chimay herczegnőt ábrázolja, a budapesti öltözetben. (Óriási derültség.) A kormány rendeletének szigoru végrehajtásáról nem veszi tudomásul.

Perczel Dezső belügyminiszter azt hiszi, hogy nem a helyes uton jár, hogy czélhoz. Ne kürtölje világgá az egyes ilyen esetet, hanem hozza az illetékes ügyész vagy rendőrkapitány tudomására. Kéri válaszának tudomásul vételét.

Kossuth Antal viszonválasza után a többszörösen tudomásul vette.

— **Az osztálysorsjáték huzása. 20000** koronát nyert: 5912.

10000 koronát nyert: 94946.

5000 koronát nyert: 34642.

2000 koronát nyertek: 33164 36742 51366 60197 65989 92129.

1000 koronát nyertek: 7599 16519 19249 14919 27772 36877 39742 46950 48427 47070 48717 54717 55990 60448 75274 71186 88120 87339 99585 93487.

500 koronát nyerek: 4811 1152 5475 18268 18489 17462 24367 28977 36031 30200 33418 37824 40743 43932 41646 53672 55003 53746 61245 53434 60387 62183 68256 66402 74964 71129 89510 98581 97567 98650 90033 99677.

— **Hogy a posta mily óriási feladat czára képes,** az kitünik, ha rövid idő alatt méltatjuk azokat a hivatalos jegyzékeket, a melyekkel a Budapesti Ujságirók Egyesülete sorsjáték kezelősége a sorsjegyeket az országban szétküldte. Ezekből kitünik, hogy f. hó 4-én 4680, 5-én 2640, 6-án 4320 tehát három nap alatt 11640 ajánlott levelet adtak föl a budapesti főposta hivatalnál, mely leveleket még aznap továbbitották. Ezek az ajánlott levelek ujságiró sorsjegyeket tartalmaznak, a melyeket megrendelés folytán küldött a kezelőség az egyes helységekbe. Hogy mily óriási érdeklődést tanusit a közönség az ujságirók sorsjátéka iránt, az ebből is fényesen kiviláglik.

— **Fiatal emberek** uri házhoz kosztra fölvétetnek Belközép-utcza 12. szám emelet.

SZINHÁZ.

Ifj. Fromont és id. Risler. Daudet regényből gyurt drámája maholnap a szinpadi öcskaságok közé fog tartozni. Nem azért mondjuk ezt, mintha kárhoztatnók az igazságot, a miért előadatta. Az ilyen darabnak is meg van a maga közönsége s különben is van egy pár érdekes jelenete, a mit még mindig szivesen megnézünk, ha jól adják elő. A mostani előadás annyival több érdekességel birt, mivel több uj tag mutatkozott be. Szilágyi Berta (Sidonie) itt ott megütött egy-egy erőteljes, igaz hangot, a mi mindenesetre a tehetség jele. Jó szinpadi alak, hangja is elég kellemes. Kár, hogy ezekhez a jó tulajdonságokhoz egy csomó hiba járul. Először is a magasabb foku intelligentia hiánya. Másodszor, hogy semmit sem csinál öntudatosan. Látszik, hogy egyetlen mondata, szava nem szürődik át öntudatán: minden a véletlen szüleménye. Innen van aztán, hogy alakitásában semmi egyöntetüség nincs. Egyik pillanatban igen jól eltalál valamit; a másik pillanatban már egy rossz gesztussal, helytelen arczkifejezéssel elrontja. Szilágyi Bertának tehát sokat kell fegyelmeznie magát, hogy teljesen élvezhető legyen. Különben ehhez a szerephez élénkebb temperamentum szükséges, mint az övé. Miklósi Ilonáról (Claire) elismeréssel szólhatunk. Igaz, hogy nála meg az öntudatnak van több része, mint a szivnek, de azért a mit tegnap láttunk tőle, sikerült volt. Hatala Györgyike (Desiré) szimpatikus jelenség; sok közvetlenséggel beszél. Tegnap nem egy helyen szivhez szólott. A férfiak közül E. Kovács Gyula Rislerjét, mely csupa erő és igazság, jól ismerjük. Tegnapi estén ugyancsak kijutott neki a tapsokból, minden felvonás után nyolczszor-tizszer kihivta a közönség. Janovics Fromontja jó volt. Tompa Risler Ferenczében sok melegség és közvetlenség volt. Szentgyörgyi Delobellje mulatságos. Kár, hogy benne csakugyan félreismert szinész-zsenit látunk. Vendrei (Chébe) sok hahotát keltett. Az előadás általában jó volt, a kiállitás pedig gondos.

*

Bolondok háza lesz holnap vasárnap az első délutáni előadás, leszállitott helyárakkal. Miután a délutáni és esti előadás közt a szinházat legalább egy óráig kell szellőztetni, az igazgatóság a délutáni kezdetet egyszer s mindenkorra 3 ½ órára tüzte ki. A kaczagtató bohózat szerepeit Baróti Irma, Hatala Györgyike, Kissné, Kövi Kornélia, Váradiné, Bartos, Iványi, Janovics, Leővey, Pataki és Vendrei játszák.

*

Hoffman meséi kerül hétfőn szinre. Offenbach mesternek ez örökéletü operája gazdag tért nyit a szereplőknek ének és játékbeli tudásuk bebizonyitására, s igy Székely Irén is csak holnap mutatkozik be tulajdonképen, hármas szerepben. Mezei Mihály szintén ez alkalommal lép föl először az idényben. Az opera többi szerepeit Kassai, Leővey, Nyáraj, Váradiné, Szabó, Vank, Váradi, Lányi Edit énekelik. A muzsa Hatala Györgyike lesz.

Gyászrovat.

Néhány nap előtt emlitettük, hogy Fekete Antal, Kolozsvárt széles körben ismert fogorvos, egy széna kazalról leesett s agyrázkódást szenvedett. A derék munkás férfiu, mint a ma vett gyászjelentésből olvassuk, Budapesten, a Szent János halottas korházban meghalt. Temetése e hó 5-én volt. A fiatal fogorvos nyolcz év előtt nősült. Gyászolják:

Dr. Fekete Antalné szül. Persina Olga, mint neje. Dr. Kása Lajos és neje mint szülők, Farkas Emilia és Margit mint testvérei.

GAZDASÁG.

Tiz forint a buza ára.

Budapestről irják:

Ez évi julius 21-én volt utoljára a budapesti gabonatőzsdén a kész buza ára 10 forint. Ma, harmadfél hónap mulva ismét elértük a magyar gazdának ezt a türelmetlenül várt reménységét, mert ma 80 kilogrammos büzáért ujra 10 forintos árt lehet kapni. Két hónapnál hosszabb idő kellett, hogy azt az erős hanyatlást, mely julius 21-től 26-ig bekövetkezett és a mely az elsőrendü kész buza árát 10 frtról 8.65 forintra nyomta le. Azóta gyakori viszszaesések daczára is, a buza ára egyre javult. A fokozatos emelkedés főoka a gazdák tartózkodása a tulságos alacsony árakkal szemben. Közrejátszottak azonban az áremelkedésnél egyéb körülmények is. A határidő emelkedése és az az előre nem látott véletlen, hogy a tartós szárazság következtében a hajozás nagy nehézségekkel küzdött, szintén lényegesen emelte a buzaárt.

*

Gyümölcs kiállitás.

A nagy enyedi gyümölcsészeti egylet 1998. okt. 16. 17 és 18-án Nagy-Enyeden a vármegyeház termében, alma és körte kiállitást rendez, melyen való szives részvételre Nagy-Enyed és vidéke t. gyümölcstermelőit tisztelettel felkéri. A kiállitandó gyümölcsből f. hó 10—14-éig 4—5 drb. a m. kir. vinczellérképezdéhez, lesz beküldendő, lehetőleg a faj netaláni eladásra szánt menynyiség megjelölésével. Az egyesület igyekezni fog a gyümölcs részérére piaczot teremteni. — Nagy-Enyeden 1898 október hó 6 án. Dr. Magyari Károly elnök. Benedek Gábor titkár.

*

Olaszország buzatermése. Genuai jelentés szerint Olaszország 1898. évi buzatermése 46 millió hektóliterre becsülhető. Az 1897. évi buzatermés mennnyisége 30 milló hektoliter volt, tehát ez idén az eredmény felényivel nagyobb.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Gyilkosság és öngyilkosság Hosszuaszón.

Két ekszpress tudósitást is vettünk egy szenzációs és szomoru esetről, a mely a végrehajtó és adós szomoru halálával végződött.

A két tudósitás igy szól:

Balázsfalva, szept. 7.

Olteán Vazul a balázsfalvi érsekség és a „Patria" takarékpénztár ügyvédje ma Hosszuaszóra szállott ki Orbók Antal ottani birtokos ellen egy végrehajtást keresztül viendő. Ott Orbók az ügyvédet két lövéssel agyonlőtte, azután maga magát lőtte főbe. Mindketten azonnal halva maradtak. Ma (7-én) mentek ki Balázsfalváról a meghalt ügyvéd hazaszállitása végett. Holnap lesz a törvényszéki bonczolás.

Másik expresstudósitásunk a szomoru esetről a következő:

Hosszuaszó, okt. 7.

Rémes gyilkosság és öngyilkosság történt ma Hosszuaszón, Orbók Antal földbirtokosnak a balázsfalvi **„Patria"** czimü oláh pénztár mindenét elárverezte és meg is vette. Ma volt annak napja, hogy **ki tegyék házából és birtokából.** Az öreg birtokos **földönfutó koldus** lett. Olteán Vazul, balázsfalvi ügyvéd a Patria pénztár ügyvédje, délután 2 órakor Orbókhoz ment Dózsa Sámuel végrehajtóval és az esküdtekkel s kihordatta az utczára minden butorát. Orbók nézte a kinos jelenetet s mikor minden ki volt hordva, azt mondta az ügyvéd:

Nos Orbok ur, ha a kasokból a kukuriczáját kinem hordja 3 óráig, azt is az utczára töltetem ki. Orbók kijött az utczára még egyszer, visszapillantott elárverezett ősi házára s az ügyvéd szavain elkeseredve, zsebéből revolvert rántott elő s Olteán ügyvédre sütötte. Oltean összeesett, de még volt ereje fölemelkedni, akkor hozzája ugrott s még egyszer reá lőtt.

E lövés ugy találta, hogy az ügyvéd **rögtön szőrnyet halt.**

A végrehajtó elszaladt, látva a veszedelmet. Orbók ekkor saját maga ellen fordította a revolvert, fejbe lőtte magát s azonnal szőrnyet halt ő is.

Orbók mivelt, kedves, humoros ember volt.

Olteánt két kiskoru árvája siratja.

Romániából.

Bukarest, okt. 8.

Cantacuzius pénzügyminisztert, kinek szabadsága e hó 12-én letelik, a nemzeti bank főkormányzójává fogják kinevezni. — Utódja iránt még nincs megállapodás, de minden jel arra valt, hogy sikerülni fog Statescut, a szenatus elnökét arra birni, hogy tárczát vállaljon a kabinetben, mi által a dissidens liberálisok egy része is ismét vissza lépne a kormánypártba. A belpolitikai helyzetet lényegesen befolyásolja az erdélyi oláh iskolák ügye, mely még mindig uralja a kedélyeket. A konzervativ lapok szerint ép a magyar kormánynak azon törekvése, melylyel Sturdzát tisztázni akarja, a legjobb és a legvilágosabb bizonyitéka annak, hogy Sturdza vétkes, hogy ő a hazaáruló. A kormánypárti lapok ellenben Tache Jonescutól követelik, hogy vonuljon vissza a politikai élettől, a melyre hamisitásai révén érdemetlenné vált.

Di Pauli báró bemutatkozása.

Bécs, okt. 8.

Di Pauli József báró kereskedelemügyi miniszter ma délben megjelent a kereskedelmi miniszteriumban és a hivatalnoki kar bemutatkozását fogadta.

A császár helyett regens.

Budapest, okt. 8.

Berlinből azt a hihetetlen hirt közlik, hogy a badeni nagy herczeg egészen váratlanul oda érkezett. A nagyherczeg utazását azzal kommentálják, hogy Vilmos császár távolléte alatt regens lesz.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, okt. 8.

Az országgyülés pénzügyi bizottsága tegnap délután 5 órakor ülést tartott.

Komjáthy Béla és Kossuth Ferencz több rendbeli felszólalásai után a bizottság befejezte a valuta és bank tárgyalását.

Zola Párisban.

Páris, okt. 8.

Zola lakása előtt és a város több pontjain plakátok hirdetik, hogy Zola okt. 11-én Párisba érkezik.

E napra nagy tüntetéseket várnak.

Az elnök lemondása.

Budapest, okt. 8.

Berlinben ma villámgyorsan az a hir terjedt el, hogy Faure Félix, a köztársaság elnöke lemondott.

Ideérkezett táviratok a lemondást megczáfolják.

Az uj miniszter feltételei.

Bécs, okt. 8.

Dipauli báró, ki Baerenreither miniszter helyét foglalta el, az osztrák képviselői körök véleménye szerint, a kabinetbe való belépésének feltételéül azt kötötte ki, hogy a Tirolban fennálló gabona vámtétel, mely Tirol tartományi pénztárába folyik be, nem szüntetik meg.

E vám megszüntetése pedig a magyar kormány **egyik főkövetelése volt** és Badeni, volt miniszterelnök **meg is igérte** azt.

Most az osztrák kormány e feltétel teljesitésével erősen ellentétbe jött a magyar kormánynyal.

A képviselőház feloszlatása.

Bpest, okt. 8.

A függetlenségi párt határozata folytán, hogy a kiegyezési javaslatokkal szemben erős akcziót fog kifejteni, kormánypárti körökben azt rebesgetik, **hogy Bánffy fel fogja oszlatni a Házat s az ellenzéket végkép meg fogja semmisiteni.**

Az obstrukczió.

Budapest, okt. 8.

A függetlenségi párt elhatározta, ha másképen nem tudja, obstrukczióval biusitja meg a Magyarországra nézve káros kiegyezési javaslatokat.

Mint hirlik a terv az, hogy a **bizottságokban** csinálják meg az obstrukcziót.

A bizottságokban a házszabályok szerint az összes képviselők megjelenhetnek s inditványokat tehetnek, beszélhetnek stb. **Sőt a parlamenten kivül álló elemeket is meghivhatnák meghallgatás végett.**

Temérdek gyárost és iparost akarnak meghivni.

Verekedés a bécsi községi tanácsban.

Bécs, okt. 7.

A községtanácsban tegnap a gázszerződés elfogadásánál óriási botrány keletkezett.

A liberálisok és ántiszemiták **formáliter összeverekedtek.**

A karzat közönsége is behatolt a terembe s részt vett a püffölésben. A dulakodás vége az lett, hogy a liberálisokat mind kidobták.

Országgyülés.

Bpest, okt. 8.

A képviselőház mai ülésén választották meg Berzeviczy helyébe az uj alelnököt.

Megválasztatott Kardos Kálmán.

Ezután Láng Lajos, ki Szilágyi elnök helyett elnökölt, felhatalmazást kért a Háztól, hogy mikor szükség lesz rá, gyülést hivhasson össze.

Madarász tiltakozik ez ellen, mert az még sem járja, hogy az országgyülés igy fecsérelje el az időt.

Felvilágositást kér, hogy mindez miért történik.

Bánffy Dezső felvilágositást, ugymond ez idők szerint nem adhat, mert nem tudja, hogy a bizottság mikor lesz kész a javaslatokkal.

Kossuth Ferencz azt kérdi:

Van-e garanczia arra, hogyha mi letárgyaljuk a javaslatokat, az osztrákok elfogják-e fogadni?

Bánffy miniszterelnök e kérdést helytelen beavatkozásnak mondja.

Polónyi Géza és Horánszky Nándor Bánffy eljárását bujkálásnak nevezik.

Sőt tovább mennek s valódi nevén nevezik a dolgot akkor, midőn a kormány eljárását, laza fiatalannak és bátortalannak bélyegzik.

Bánffy tiltakozik ez ellen s kijelenti, hogy ha az Ausztriában megszünt obstrukczió nem komoly, beadja az önálló rendelkezési javaslatot.

Beszéde folyamán azt az igen kellemetlen kijelentést tette, **hogy a magyar kvótabizottságban bizonyos körülmények között, meg van a hajlandóság a kvótát emelni.**

Óriási zaj és abczug kiáltások.

Végül elfogadták Hentaller Lajos inditványát, hogy péntekig ujra ne tartson a Ház ülést.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

A gr. Haller Péter és Szalkay Vilmos urak között fennforgó lovagias ügyben a pisztoly párbaj Darlaczon 1898 október 6-án d. u. 4 órakor a megállapitott feltételek mellett szabályszerüen végbe ment. Megelőzőleg segédek a feleket kibékülésre a helyszinén is felhivták.

Légynélküli pisztolyokkal czélzás és lövés történt, sebesülés nem.

Párbaj után felek kibékültek.

Mint orvosok dr. Wolff Bogdán nyug. törzsorvos és dr. Follberth Frigyes járási orvos urak voltak jelen.

Rozsnyay János m. p. **Dr. Láday István** m. p.
Gorove János m. p. **Dr. Issekutz Viktor** m. p.
mint Szalkay Vilmos ur megbizottjai. mint gr. Haller Péter megbizottjai.

Meghivás!

Neumann M. főtéri áruházában dus választékban megérkezett férfi, fiu és gyermek kész ruha ujdonságok szives megtekintésére. 1—*

Nálam vásárolt ruhák mindenkor dijtalanul javitattnak.

Neumann M.

„KEGYELET"

temetkezési intézet

Kolozsvárt, B.-közép u. 10. (a tiszt. Minorita társház alatt).

Uj hazai felszerelés. Szolid és pontos szolgálat. Legolcsóbb árak.

Telefon 402. 401.

(8—50)

Dr. Pataki Jenő

gyermek orvos, Kolozsvár sz. k. város ker. tiszti orvosa, lakását

Külmonostor u. 31 sz. alá (Ulár-ház) tette át.

Rendel: reg. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig.

3—3

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Sz. 9587—898 III. 6—896. 775 2—3.

Árverési hirdetmény.

Torda-Aranyosvármegye árvaszéke közhirré teszi, hogy br. Jósika Andornó s kiskoru gyermekei gondnoksági tömegéhez tartozó, Mező-Nagy-Csán külterületén levő, mintegy 578 hold területü szántó, kaszáló és legelőből álló s a szükséges gazdasági épületekkel ellátott birtoknak ujabb nyilvános árverés utján leendő haszonbérbe adása végett az árverezési határnap **1898 október 16-ának d. e. 10 órája** tüzetik ki a Mező-Nagy-Csáni határon a helyszinére, bérelni kivánók az árverezési feltételeket az eljárás foganatositásával megbizott ülnök Foszló Géza hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Torda-Aranyosvármegye árvaszékének Tordán, 1898 október 4 ikén tartott üléséből.

Tarsoly,
elnök.

Árverési hirdetmény.

Unió-utczai zálogkölcsön-intézetemben összegyült tárgyak, u. m.: ruha-nemüek és más ingóságok, melyek julius hó végéig, továbbá ékszerek és egyéb értéktárgyak, melyek junius hó végéig lejártak, **folyó hó 11-én, illetőleg 12-én d. e. 9 órától este 6 óráig** nyilvános árverésen elfognak adatni.

A kolozsvári zálogkölcsön-intézet tulajdonosa.

776. 1—1

Sz. 1514—898 tlkv. 773. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hidalmási kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Antal Ilána végrehajtatónak Csortye Szimion lui Juon Vili végrehajtást szenvedők ellen 12 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmási kir. járásbiróság területén levő Nyires községben és határán fekvő és a nyiresi 312. számu tlkjkvben A † 1. rendsz. a. foglalt 239. 240. 241. hrsz. egész beltelekből, tehát végrehajtást szenvedő jutalékán felül — az 1881. évi LX tcz. 156 §. alapján — Csortye Anania l. titului és neje Agrisán Verona és Csortye Mihály jutalékára is az árverést 319 frtban mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898 évi október hó 22. napján délelőtt 10 órakor** Nyires községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hidalmásen 1898 évi julius hó 19. napján.

A hidalmási kir. járásbiróság, — mint telekkönyvi hatóság.

Nádesán,
kir. albiró.

Torda-Aranyosmegyében

egy jó vidéki nagyközségben temetkezési felszereléssel ellátott

kézmü-áru üzlet

családi viszonyok miatt kedvező feltételek mellett szabadkézből **eladó.**

Bővebb felvilágositást nyujt e lap kiadóhivatala. 771. 1—5.

Árverési hirdetmény.

A kolozsvári ev. ref. Th ologia palotában levő **„Népbank“** mint szövetkezet helyiségében **folyó hó 4-én délután 2 órakor** és esetleg a reá következő napo on ugyanazon időben mindenféle **arany- és ezüst ékszerek, evőeszközök stb.** a legtöbbet igérőknek készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen eladatnak.

Kolozsvárt, 1898 Október hó 3.

757. 4—*. **A tulajdonos.**

LENGYEL LAJOS

(Agricola) irodáját

átköltöztette Unio-utcza 24. szám alá!

(Belmonostor-utcza.) 769. 3—3

Legnagyobb nyeremény

a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
15650	á 170, 130, 100, 80, 40	

50,000 nyer. és jut. összegben. **13.160,000**

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

760. (2—12.)

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásak.**

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolunk ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig:

egy **egész**	I-ső oszt. eredeti sorsjegyet	6.— frt
egy **fél**	„ „ „ „	3.— frt
egy **negyed**	„ „ „ „	1.50 frt
egy **nyolczad**	„ „ „ „	—.75 frt

küldünk szét **utánvéttel**, vagy a **pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig dijtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azon mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb**, legkésőbb azonban

f. é. október hó 15-ig

hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^SA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusitói

Budapest, V., Váczi körut 4|a.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa uraknak Budapest.**

Kérek részemre ..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

utánvételezni kérem.
Az összeget.....frt postautalványnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Pontos czim.

Eladó ujház

Kis-utczában 2ª sz. a. az **uj ref. templom közelében** egy 3 szobából, konyha, kamara, pinczéből és mellékhelyiségekből álló, kiskerttel biró az idén épült s igy **15 évig adómentes kőház** a rajta levő háromezer frt törlesztési kölcsön átvétele mellett **2600** frtért eladó. Értekezhetni lehet **Hory Béla** Kolozsvármegye árvaszéki elnökénél. 676 10—10.

Kétlakás

Külmagyar-utcza 42. sz. alatt azonnal kiadó

5 szoba, konyha, fürdőszoba, pincze, vizvezetékkel (Closette) és csatornázással ellátva.

Ugyanott 3 szoba, konyha, pincze, fáskamara és nagy kertel, igen olcsón kiadó! 759. 2—3

Vizvezeték és csatornázási vállalat!

Andrásofszky Efraim és társai

Kolozsvárt, Külmagyar-utcza 1. sz.

Elvállalunk:

mindennemü **vizvezetéki- és csatornázási** munkálatokat, kifogástalan minőségü anyagból, szolid kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett!

Költségvetéseket dijtalanul készitünk!!

767. 2—0.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS

takarékpénztár részvénytársaság

Kolozsvárt, Jókai-utcza 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet sajátjából fedezi, ugy, hogy a betevő **tiszta kamatot élvez.**

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágositással szivesen szolgál

732. 5—5. **az igazgatóság.**

Bécsi utamból hazatérve van szerencsém a nagyérdemü közönség figyelmét felhivni a legujabb mintákkal gazdagon felszerelt

előnyomdám-ra.

Rendkivüli nagy választék mindennemü virágos **Monogrammokból** külömbféle nagyságban, **Girlandok, Csokrok** és egyéb diszitések gazdag választékban és izlés s összeállitásban a legkényesebb izlésnek is megfelelően, személyes vezetésem alatt — az árak a lehető legjutányosabbak.

Vidéki megrendelések jutányosan és gyorsan!

Szives lásogatást kér

Müller Józsefné,
Belmagyar-utcza 35.

778. 1—3

NEUMANN M. MÉRTÉK-OSZTÁLYÁBÓL.

BUDAPEST, IV. ker. Muzeum-körut 1. szám. **BÉCS, I. Kärtner-strasse 19.**

Erdélyrészi főtelep Kolozsvár FŐTÉR 14.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a közelgő őszi és téli idényre a legujjabb belföldi valamint Angol és franczia gyártmányu szövetek felülmulhatatlan nagy választékban készletben vannak.

Mühelyemben csakis elsőrendü kipróbált szabászok, valamint ugyanolyan munkások vannak alkalmazva.

691 4—0 A szövetek minőségéért, tartosságáért, valamint a szin valódiságáért teljes felelősséget vállalok.

Nállam készült ruhák mindenkor dijtalanul javittatnak.

NEUMANN M.

Ny. Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.